

Do druhej polovice...

Arnošt Guldan

V tomto čísle prinášame druhú časť príspevku o dvojročnom pôsobení Petra Perhalu vo funkcii predsedu KST, o úspešných aktivitách ale aj plánoch do druhej polovice štvorročného volebného obdobia.

Veľký rozsah cieľov, za ktorými sa P. Perhala pustil, by samozrejme nezvládol sám. K dispozícii má trojčlenný sekretariát zabezpečujúci s pomocou nových počítačov s multifunkčným príslušenstvom potrebnú administratívu, spracovanie účtovných a majetkových podkladov, aktualizáciu informácií na internete, kontakty s regionálnymi radami, klubmi aj individuálnymi členmi, organizačnú prípravu zasadnutí, kontakt so štátnymi inštitúciami, partnerskými organizáciami a mnohé ďalšie úlohy. Významná je aj podpora zo strany výkonného výboru, najmä už zmieňovaných podpredsedov, medzi nimi M. Heinricha, ktorý vystriedal M. Fulku. Súčasní podpredsedovia aj členovia VV majú na rozdiel od minulosti profesijné predpoklady pre oblasť, za ktorú zodpovedajú, a k plneniu úloh prispievajú všetci.

Nové vedenie úspešne rozšírilo okruh bonusov pre členskú základňu. Okrem už spomínanej zľavy v chatách je to úrazové poistenie členov a v budúcnosti je plánované aj poistenie pri zásahoch Horskej záchranej služby. Skutočnosťou sa stali zľavové kupóny na nákup outdoorového oblečenia, rozšíril sa okruh partnerov poskytujúcich zľavy na ubytovaní, produktoch a službách. Dohoda so Železničnou spoločnosťou Slovensko znamená zľavu na spiatocný cestovný lístok pre účastníkov našich hlavných podujatí (aj nečlenov!) vo výške 25 %. Aj predplatné časopisu Krásy Slovenska je pre členov KST zvýhodnené.

Vďaka množstvu rokovaní s predstaviteľmi štátnej správy a vyšších územných celkov sa predsedovi darí získavať záštitu aj finančnú podporu pre domáce a medzinárodné zrazy KST a stretnutia TOM i ďalšie významné podujatia. Dobrá spolupráca pokračuje so Slovenskými elektrárňami (ENEL), ktoré obnovili malú vodnú elektrárňu pre Chatu pri Zelenom plese, nakoľko časť pôvodného zariadenia „odišla“ s predošlým chatárom. Po inštalácii fotovoltického systému na Téryho chate (2009) pribudol takýto čistý zdroj elektriny aj na rekonštruovanej Chate pod Rysmi (2012). Dokončeniu tejto rekonštrukcie venuje KST spolu so spolujiteľom (SHS JAMES) mimoriadnu pozornosť. Hoci sa pre túto stavbu získali finančné a najmä materiálové sponzorské príspevky takmer do výšky 90 % celkových nákladov, peniaze na dokončenie chaty ešte vždy chýbajú. Ďakujeme sponzorom a hľadáme ďalších, nevynímajúc našu členskú základňu – každý môže prispieť zakúpením mimoriadnej známky v hodnote primeranej svojmu príjmu (od 5 do 50 €).

Zmeny nastali aj v oblasti medzinárodnej spolupráce. Valné zhromaždenie KST v roku 2011 schválilo ukončenie členstva KST v medzinárodných organizáciách, kde v posledných rokoch rástol nepomer medzi výškou členského poplatku a prínosom pre členov KST. Na návrh P. Perhalu sa rozširuje spolupráca s Európskou asociáciou turistov (EWV-ERA-FERP), napríklad organizovaním regionálnych i európskych podujatí EURORANDO, udržiavaním značkových európskych diaľkových ciest na Slovensku a pod. Pokračuje sa v spolupráci s Medzinárodným zväzom ľudového športu IVV, ktorých pochody sa úspešne konajú aj na rôznych miestach Slovenska. Tieto aktivity plánuje KST oživiť.

P. Perhalu mrzí, že sa mu zatiaľ nepodarilo výraznejšie pohnúť s jednou úlohou, ktorá je pre ďalšiu perspektívu KST mimoriadne dôležitá: presvedčiť Ústrednú radu o nevyhnutnosti prispôsobenia výšky členského poplatku reálnym potrebám. Je to citlivá vec, vzhľadom na to, že veľa členov je v dôchodkovom veku a na rozsiahlom území Slovenska je vysoká nezamestnanosť. Členské sa nezvyšovalo už dva roky, no keď v decembri 2011 VV KST predložil

Ústrednej rade návrhy na zvýšenie, rada odsúhlasila len kompromis, ktorý podľa predsedu KST neprinesie to, čo by mal výnos z členského predstavovať – napríklad umožniť, aby šiel Kalendár podujatí KST a časopis Krásy Slovenska zadarmo do každej rodiny, kde sú členovia KST. Je to naozaj „neúnosný nárast“, ak na zaplatenie navrhovaného celoročného členského treba obetovať niekoľko pív? Na rozdiel od minulosti sa teraz až 50 % zisku z tatranských chat používa na odbornovo-výchovnú činnosť KST (aktivity a školenia sekcií presunov), no aj tak, bez zvýšenia príspevku od členov bude organizácia stagnovať. Odpovedzme si teda na otázku: stačí nám KST, čo iba zotrvačne prežíva, alebo si osvojíme víziu modernej, dnešnému životu zodpovedajúcej organizácie, o akú sa usiluje Peter Perhala?

Zo života KST

Správy zo zrazov

OKST Vyhne v spolupráci s RR Žiar nad Hronom a klubmi regiónu zorganizovali **59. celoslovenský zraz KST vo Vyhniah** (4. až 8. júl) a **43. stretnutie TOM KST v Hliníku nad Hronom** (2. až 8. júl). Súčasťou boli aj Majstrovstvá Slovenska v pretekoch turistickej zdatnosti, na ktorých sa zúčastnilo 151 pretekárov. Na stretnutí TOM sa zúčastnilo 170 účastníkov vrátane 44-člennej výpravy tomikov z A.TOM ČR. Záštitu nad podujatím prevzal prezident SR Ivan Gašparovič, ktorý sa osobne zúčastnil na slávnostnom otvorení zrazu. Spolu s mládežníkmi a oficiálnymi hosťami z partnerských turistických organizácií KČT (ČR), PTTK (PL), MTSz (H) a ÖTK (A) mal zraz 730 registrovaných účastníkov. Na deviatich pripravených trasách na turistov čakalo množstvo prírodných krás, geologických zvláštností a kultúrnych a technických pamiatok nielen priamo vo Vyhniah, ale aj v Banskej Štiavnici, vo Svätom Antone, v Hodruši-Hámroch a Hronskom Beňadiku. Splav príľahlého úseku Hrona zvládlo 120 turistov, cyklistické trasy vyskúšalo 40 účastníkov. V horúčavách všetci ocenili

zvýhodnený vstup do Vodného raja vo Vyhniah a termálnej jaskynnej Parenice v Sklených Tepliciach. V poradí 59. celoslovenský zraz turistov mal aj v extrémne horúcom počasí hladký priebeh. Vydarené stretnutie bude pripomínať stuha, ktorú pri slávnostnom ukončení na putovný štafetový kolík pripevnila predsedníčka organizačného štábu Anna Gáliková a starosta Vyhní Vladimír Bevelaqua. Predseda KST Peter Perhala im poďakoval za výbornú organizáciu a štafetu odovzdal Jindřichovi Racekovi, predsedovi organizačného štábu jubilejného 60. celoslovenského zrazu turistov, ktorý sa spolu so 44. stretnutím TOM KST uskutoční v júli 2013 v Bratislave.

Jindřich Racek, predseda Sekcie PT (krátené)

Táboriskom **45. vysokohorského zrazu KST** (28. jún až 1. júl) sa po piatich rokoch v Tatranskej Štrbe stal Inter-camp Tatranec pri Tatranskej Lomnici. Stretlo sa tu 250 účastníkov zo 40 oddielov KST a z dvoch poľských oddielov vrátane siedmich členov organizačného štábu a siedmich hostí. Dobre pripravenému zrazu tento rok prišlo i počasie,

takže pod vedením inštruktorov VhT mohli zdatnejší účastníci zdolať viaceré končiare Tatier aj neznačkovými cestami (Kežmarský, Lomnický a Svišťový štít, Baranie rohy, Ladové štíty, Prostredný hrot, Žabí kôň, Mengusovský Volovec, Vysoká, Bradavica i Gerlachovský štít cez Martinovku). Ďalší vyšli značkovými cestami na Rysy, Kriváň a Jahňací štít. Uskutočnilo sa aj Zhromaždenie inštruktorov VhT zamerané na aktuálne problémy a úlohy vysokohorskej turistiky v KST. Okrem toho predseda sekcie predĺžil platnosť inštruktor-ských preukazov. Program obohatila beseda s himalájistom Martinom Gablíkom (výstup na Čo Oju v roku 2011).

Vojtech Jeremiáš, predseda Sekcie Vht (krátené)

41. zraz mladých vodákov KST (28. jún až 1. júl) na Dunajci v Červenom Kláštore usporiadali ako vždy organizátori z košických a prešovských vodáckych oddielov. Osvedčilo sa predsunutie zrazu do týždňa pred prázdninami – prišlo 159 vodákov (z toho 28 detí a mládeže) z ôsmich oddielov vodnej turistiky, ktorí sa riadne prezentovali a plnili oficiálny program – po všetky štyri dni splav Príelomu Dunajca vrátane poľského úseku. Okrem splavu mnohí absolvovali pešie túry, pre deti bolo pripravené množstvo súťaží, po večeroch zneli gitary a premietali sa zábery z iných vodáckych podujatí. Najstarším účastníkom bol vedúci zrazu Jozef Šoffa, najmladšími splavujúcimi boli Tereza Šoffová a Barborka Sitárová (neceľ 3 roky). Zatiaľ len v kempе zraz absolvoval nádejny dorast – tri 11-mesačné deti. Práve s ohľadom na deti a budúcnosť vodáckeho športu sa tentoraz okrem obvyklej zábavy rozprúdila aj diskusia na vážnu tému – ako zabrániť špekulatívnej výstavbe veľkého počtu malých vodných elektrární, aby nebola vodná turistika na Slovensku odsúdená na zánik.

Jozef Šoffa, predseda Sekcie VT (krátené)

Benefity sú pre členov, treba ich využívať

Nielen na oficiálnych fórach KST, ale aj pri neformálnych stretnutiach často zaznieva otázka, čo dáva členovi klubu členstvo v tejto organizácii. Tých, čo sa takto pýtajú, obvykle nezaujímajú dobrý pocit, ale finančné vyjadrenie – či sa im rentuje kúpiť si členskú známku. Odpovedať možno stručne a jasne: áno, oplatí sa to! Kto využije aspoň niektoré výhody dohodnuté s organizáciami, ktorým sa pri 15-tisícovej členskej

základni KST javí ako zaujímavý partner, získa počas roka na zľavách niekoľkonásobok hodnoty členskej známky. Menej pochopiteľné je zistenie, že záujem členov KST o ponúknuté benefity je malý, ba až nepatrný. A tak partneri, ktorí zľavu poskytli (Železničný prepravca ZSSK, výrobca a distribútor outdoorového oblečenia Alpine Pro, výrobca výživových doplnkov Geriavit Pharmaton, sieť ubytovacích zariadení Sorea a mnohí ďalší ubytovatelia), vážne uvažujú, či ponuku výhod pre KST predĺžia alebo ukončia. Výzva do vlastných radov znie: benefity sú, avšak ak ich nebudeme využívať, stratia sa. Treba viac využívať platný preukaz na získanie ponúknutých zliav. Ich ponuku sledujte na www.kst.sk.

(dv)

Medzinárodný zraz v Starém Měste pod Sněžníkem

Takmer štyri stovky českých, slovenských a poľských turistov sa 5. až 8. júla stretli na severe Moravy na 13. medzinárodnom letnom turistickom zraze Klubu českých turistov. Kraj v náručí hrebeňov Králického Sněžníka, Rychlebských hor a Hrubého Jesenika poskytuje možnosti na turistiku v nenarušenom horskom prostredí. Ťažiskom bohatého programu pre peších i cyklistov boli dva zrazové dni.

V piatok bol najväčší záujem o 25 km dlhý prechod Králického Sněžníka. Prvým cieľom na trase z Hornej Moravy bola drevená rozhľadňa na vrchu Klepáč (1 143 m). Poľský názov Trój-morski Wierch svedčí o tom, že tu pramenia tri rieky – Morava, Orlice a Odra, tečúce do troch rôznych morí. Trasa pokračovala hraničným hrebeňom k chate Na Sněžníku na poľskej strane a odtiaľ na vrchol Králického Sněžníka (1 424 m) s krásnym výhľadom. V horúcom letnom dni dobre padlo osvieženie z hlavného prameňa Moravy. Zostupová trasa pokračovala cez lyžiarsky

Rozhľadňa na vrchu Klepáč
/ foto: Miroslav Herchl

areál Návrší a osadu Stříbrnice do Starého Města. Sobote dominovalo tradičné podujatie Pradědový letokruhy – hviezdicový pochod k chate Paprsek.

Škoda len, že účastníci nemohli byť zároveň aj na slovenskom zraze, ktorý sa v rovnakom čase konal vo Vyhníach. Delegáti KST Štefan Kúš a Miroslav Herchl za výkonný výbor a Pavol Sitek za Sekciu pešej turistiky sa s prítomnými podpredsedami KČT Jánom Babničom a Jaroslavom Šlechtom zhodli v tom, že hlavné podujatia oboch spolkov by sa mali organizovať v rôznych termínoch.

Miroslav Herchl

Turisti na Balatone

V dňoch 25. až 28. mája sa v maďarskej obci Gyenesdias na brehu „maďarského mora“, inak nazývaného Balaton (pre tých, čo ešte pamätajú Veľkú Moravu i Blatenské jazero), uskutočnilo stretnutie maďarských peších turistov. Z VV KST sa na podujatí zúčastnili Marek Heinrich a Štefan Kúš, avšak medzi účastníkmi boli i ďalší turisti zo Slovenska. Program stretnutia bol veľmi bohatý. Keďže maďarskí turisti obľubujú turistické zápočetové cesty, organizátor pre nich usporiadal viaceré kvalifikačné túry v okolí jazera s rôznou náročnosťou. Okrem to-

ho pripravil plavbu po Balatone, návštevu neďalekej jaskyne a vínnej cesty, spoločenské večery, kvalitnú maďarskú stravu a ráno o 6.30 hod. pre dobrovoľníkov rozsvičku s Bala Tonym. V rámci oficiálnej časti programu sa maďarským peším turistom prihovarili i slovenskí zástupcovia. Kúpať sa v Balatone ešte nedalo, avšak krásne počasie splnilo všetky turistické očakávania a umožnilo program naplniť do bodky. Maďarská pohostinnosť a úroveň služieb urobili nielen na mňa veľmi kladný dojem. Na druhej strane, uvažujeme na slovenské železnice! V strednej Európe, podľa môjho názoru, jednoznačne vedieme.

Marek Heinrich

Pripravuje sa lexikón osobností organizovanej turistiky

Myšlienka v ucelenej podobe samostatného materiálu predstaviť najvýznamnejšie osobnosti turistického diania od počiatku organizovanej turistiky na Slovensku po súčasnosť sa v turistickom hnutí pravidelne objavovala už v minulosti. Prvý vážnejší pokus inicioval asi pred desaťročím Ing. Vratislav Schaal. Výsledkom bol síce cenný, avšak viac-menej amatérsky spracovaný materiál, ktorý slúžil pre interné potreby Klubu slovenských turistov a mal byť podkladom na vypracovanie následnej verzie so všetkými atribútmi moderného lexikónu. Viacerí z tých, ktorí sa vtedy na naplnení obsahu jednotlivých hesiel podieľali, sa myšlienky encyklopédie nevzdali, hoci súčasne si uvedomovali, že jej dotiahnutie do formy publikácie na profesionálnej úrovni sa nedá zvládnuť bez spolupráce s profesionálnymi pracovníkmi z oblasti knihovníctva a celoplošnej podpory prispievateľov zo všetkých regiónov Slovenska.

V nasledujúcich dvoch rokoch chcú spracovatelia zhromaždiť podklady, spracovať ich a v elektronickej i knižnej forme vydať publikáciu, ktorej, zatiaľ pracovný, názov je Osobnosti organizovanej turistiky na Slovensku. Spracovateľský kolektív si rozdelil úlohy pri zhromažďovaní a spracovaní podkladov takto: západné Slovensko Ing. Miroslav Herchl, stredné Slovensko Ing. Vladimír Povoda, východné Slovensko Ing. Ernest Rusnák, spolupráca pri spracovaní podkladov osobností celoslovenského významu a archívnych materiálov Dr. Ladislav Khandl, JUDr. Ján Gašpar a RNDr. Daniel Kollár, odborné vedenie a záverečné úpravy Mgr. Alena Táborecká a Ing. Iveta Poláková z Národného biografického ústavu Slovenskej národnej knižnice.

Projekt sa realizuje pod hlavičkou Klubu slovenských turistov. Zostavovatelia publikácie očakávajú podporu širokej, predovšetkým turisticko-verejnosti pri získavaní a dopĺňaní podkladov k jednotlivým heslám. V prvom kroku pripravili tezaurus profesií, zoznam skratiek a základnú kostru heslá. V septembri oslovia formou dotazníka okruh potenciálnych poskytovateľov podkladov z radov turistov, ale aj príbuzných a známych významných osobností, ktoré sa ako organizátori turistických podujatí, funkcionári turistických spolkov, lektori, inštruktori, evičitelia, značkári a vedúci turistických oddielov mládeže významnou mierou podieľali na zakladaní, fungovaní a podpore činnosti turistických spolkov od vzniku organizovanej turistiky na Slovensku po súčasnosť.

Miroslav Herchl

Podmienky uplatnenie darčekovej poukážky:

1. poukážka je možné uplatniť pri nákupe kolekcie jeseň / zima 2012 / 2013
2. zľavu je možné uplatniť vo všetkých značkových predajniach Alpine Pro/rozoznam predajní na www.alpinepro.com
3. nemožno použiť k výmene tovaru, výmena za hotovosť nie je možná
4. k jednému nákupu je možné uplatniť iba jednu darčekovú poukážku, nie je možné rozdeliť na viac nákupov
5. nie je možné kombinovať s inými typmi zliav a vyjadrením kolekcie
6. nie je možné kombinovať s vernostným programom Alpine Program a inými vernostnými programami
7. nemožno uplatniť pri plátbe darčekovou poukážkou
8. nemožno uplatniť pri nákupe darčekovou poukážkou
9. poukážka je platná iba po preukázaní sa platným členským preukazom Klubu slovenských turistov

Darčeková poukážka na zľavu 15% je možné uplatniť pri nákupe kolekcie jeseň / zima 2012 / 2013 v období od 1. 9. do 30. 11. 2012.

pečiatka a podpis predajne:

dátum:

Za Arnoštom Guldanom

Tesne po uzávierke predchádzajúceho čísla Krás Slovenska sme sa dozvedeli smutnú správu: po nerovnom boji s ťažkou chorobou zomrel Arnošt Guldán, donedávna člen redakčnej

rady časopisu. Odišla výrazná osobnosť slovenskej organizovanej turistiky, tvorca, metodik a popularizátor turistického značkovania.

Za polstoročie pôsobenia v komisii (dnes sekcia) značenia Klubu slovenských turistov naplno využil pedagogický a vedecký talent – významne sa podieľal na vybudovaní jednotného systému značkovania na Slovensku a vychoval stovky značkárov a inštruktorov značkovania. Inicioval využívanie výpočtovej techniky, internetu a satelitnej navigácie v značkárskej praxi, bol spoluautorom prvej značkárskej webovej stránky a autorom inovovanej značkárskej normy. Kde mohol, tam propagoval systém značkovania a dobrovoľnú značkársku prácu, hlavnou mierou sa zaslúžil o to, že značkári KST získali za verejnospresnú činnosť ocenenie Srdce na dlani 2001, udelené prezidentom republiky.

Dať posledné zbohom Arnoštovi Guldánovi a vyjadriť sústrasť jeho rodine prišlo 11. júla do bratislavského krematória množstvo priateľov a bývalých kolegov zo Slovenskej akadémie vied, Slovenskej technickej univerzity, z Klubu slovenských turistov, Klubu českých turistov, Poľského turistického tovarišstva (PTTK) a ďalších organizácií. Slová rozlúčky za turistov a značkárov predniesli predseda KST Peter Perhala a člen vedenia PTTK Jerzy Kaplon.

Doc. Ing. Arnošt Guldán, CSc. (12. apríl 1932 – 3. júl 2012)

Narodil sa a žil v Bratislave, bol elektrotechnický inžinier, vysokoškolský učiteľ a vedecký pracovník. V turistike pôsobil od roku 1958 postupne ako značkár, inštruktor a metodik jednotného systému turistického značkovania. Od roku 1994 bol predsedom komisie značenia, v posledných rokoch bol jej podpredsedom. Vypracoval metodiku cykloturistického a lyžiarskeho značkovania a zásady značkovania IVV trás na Slovensku, angažoval sa v projektoch optimalizácie značkovania na slovensko-poľskom a slovensko-moravskom pomedzí, podieľal sa na vytýčení priebehu európskych diaľkových trás E3 a E8 na území Slovenska. Bol autorom slovenskej časti „mariánskej“ turistickej trasy I 23 Czestochowa – Levoča – Mariazell. Od roku 1993 zastupoval slovenských značkárov v Európskom združení turistov (EWV). Bol autorom publikácie Turistické značkové chodníky na Slovensku a spoluautorom učebníc Abeceda turistického značenia, Základy turistického značenia, Využívanie satelitného navigačného systému v pešej turistike. Spolupracoval na vydaní publikácie Auf dem Marienpilgerweg vydanej v Rakúsku. V roku 2010 bol zvolený do výkonného výboru KST, kde sa jeho agendou stala činnosť sekcií. Bol držiteľom odznaku Turista-značkár I. triedy a zlatého odznaku OTZ. Bol ocenený medailou Za zásluhy o rozvoj Československej telesnej výchovy a športu, zlatým odznakom KST a Plaketou Alojza Lutonského. K 80. narodeninám mu za celoživotný prínos pre rozvoj turistiky na Slovensku udelili medailu Miloša Janoška a čestné členstvo v Klube slovenských turistov. Rápidne sa zhoršujúci zdravotný stav v apríli 2012 donútil Arnošta Guldána vzdať sa práce vo výkonnom výbore KST a v redakcii Krás Slovenska. V súkromí naďalej vzdoroval chorobe prácou – pripravoval publikáciu Pohľad do dejín značenia turistických chodníkov na území Slovenska. Jej vydania sa však už nedočkal. Zomrel v Bratislave 3. júla 2012. Česť jeho pamiatke!

Vlakmi po Slovensku

Vlakmi po Slovensku za cenu, ktorá vás dostane

Cestovanie v skupine ...
zábavnejšie a lacnejšie s množstvom skvelých výhod a zliav až do výšky 60%

SKUPINA
pre cestovanie väčšej skupiny minimálne 6 a viac platiacich osôb bez ohľadu na vek

SKUPINA MINI
pre cestovanie menších skupiniek maximálne do 5 osôb

S preukazmi v lete ešte lacnejšie...

Ste držiteľom zákaznických preukazov ZSSK alebo žiackeho preukazu platného na ZSSK? Vyberte si ten váš mesačný sieťový cestovný lístok a po jeho zakúpení cestujete až 31 dní neobmedzene vo všetkých vlakoch ZSSK v 2. vozňovej triede.

SLOVAK JUNIOR 45 €

SLOVAK KLASIK 55 €

SLOVAK SENIOR 25 €

SLOVAK ŠTUDENT 35 €

Vo vlakoch kategórie **IC** je potrebné dokúpiť si rezerváciu vo výške 5 EUR/os.

Ponuka je v platnosti od 1. júla do 31. augusta 2012.

Nezabudnite využiť aj zľavy, ktoré pre vás ponúkajú naši zmluvní partneri a ušetríte ešte viac.

Blížšie informácie o týchto produktoch, ako aj o ďalších zľavách vám radi poskytneme v ktorejkoľvek pokladnici ZSSK, nonstop na telefónnom čísle Kontaktného centra 18 188 (zo zahraničia + 421 24 48 58 188) alebo na stránke www.slovakrail.sk, www.facebook.com/zssk.fun.page.